



SAFARI

DOSSIER PEDAGÒGIC

1. FITXA ARTÍSTICA
2. LA COMPANYIA: LA BALDUFA
3. L'ESPECTACLE
 - CARACTERÍSTIQUES ARTÍSTIQUES
 - ESCENOGRAFIA
4. L'ARGUMENT
5. PROPOSTES DIDÀCTIQUES
 - ABANS D'ANAR AL TEATRE
 - DURANT LA REPRESENTACIÓ
 - DESPRÉS DE L'ESPECTACLE
6. BIBLIOGRAFIA I RECURSOS RECOMANATS

Autor: **La Baldufa i Ramon Molins**

Direcció: **Ramon Molins**

Música: **Oscar Roig**

Disseny de llums: **Anjos Fernández**

Disseny escenogràfic i de vestuari: **Carles Pijuan**

Construcció d'escenografia: **Juan Manuel Recio, Ferran López, Carles Pijuan**

Confecció del vestuari: **Olga Cuito**

Actors:

· Pinyot: **Enric Blasi o Emiliano Pardo**

· Carabassot: **Carles Pijuan o Ferran López**

Producció i Distribució: **La Baldufa**

La Companyia de Comediants La Baldufa neix a Lleida, el maig de 1996.

Els objectius de la companyia són: oferir espectacles de gran qualitat artística; crear espectacles multidisciplinaris, utilitzant el màxim de recursos teatrals; oferir espectacles per a tots els públics, majoritàriament per públic infantil; i crear espectacles ideològicament compromesos amb els valors de solidaritat, tolerància i respecte.

Des d'aleshores fins ara han fet un llarg i exitós recorregut professional avalat per un treball curós, apostant per la creació i la qualitat.

Han viatjat per tota la geografia catalana, per gran part de l'espanyola i també per nombroses ciutats europees, participant en prestigiosos festivals i fires de teatre.



Amb els espectacles produïts, la companyia ha aconseguit **PREMIS** com:

PINOCCHIO

- Premi al Millor Espectacle, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2015
- Premi a la Millor Direcció, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2015

EL PRÍncep FELIÇ

- Premi a la Millor Adaptació Teatral, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2012
- Premi al Millor Espectacle, Amigos de Titeremurcia, Múrcia, Espanya, 2012

CIRQUE DÉJÀ VU

- Premi a la Millor Interpretació Masculina, Ex Aequo, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2010

EL LLIBRE IMAGINARI

- Premi al Millor Espai Escènic, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2008

EMBOLIC A LA GRANJA

- Premi Especial pel seu Contingut Didàctic i la seva Posada en Escena, 15a Fira de Titelles de Lleida, Catalunya, 2004

EL BARÓ DE MUNCHAUSEN

- Premi a la Millor Proposta Plàstica, Fira de Titelles de Lleida, Catalunya, 1999
- Premi Rialles de Catalunya al Millor Espectacle Infantil, La Nit de Santa Llúcia, Òmnium Cultural, Catalunya, 2000
- Premi al Millor Espectacle, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2001

- Premi a la Millor Escenografia, Fira de FETEN, Gijón, Espanya, 2001
- Premi al Millor Espectacle Infantil, Premis del Públic " Els Millors del 2000", Teatre Metropol de Tarragona, Catalunya, 2001
- Premi al Millor Espectacle Infantil i Juvenil, Programa "Imagina 01", Centro Cultural Villa de Nerja, Espanya, 2001



A més d'aquests premis, la Red Española de Teatros, Auditorios y Festivales de Titularidad Pública a través de les seves comissions artístiques, atorga el segell de **RECOMANAT** als següents espectacles:



SAFARI
PINOCCHIO
EL PRÍNCIP FELIÇ
CIRQUE DÉJÀ VU
EL LLIBRE IMAGINARI
ZEPPELIN

El mèrit més important, però, és **la seva constant contribució a la formació de nens i nenes, petits espectadors, oferint-los-hi creacions de gran qualitat plàstica i teatral que són una bona eina per pensar, reflexionar, conversar i plantejar-se qüestions ètiques.**

De tots els seus espectacles destaquem: *El Baró de Munchausen*, *Embolíc a la Granja*, *Zeppelin*, *El Llibre Imaginari*, *Cirque Déjà Vu*, *El Príncep Felic*, *Pinocchio* i *Mon Pare és un Ogre*.

Safari és un espectacle de titelles de format mitjà, adreçat a públic familiar i recomanable a partir dels 3 anys d'edat, que en forma de faula, ens vol parlar d'un tema gens fantasiós, l'assetjament escolar. Conserva els dos protagonistes d'Embolic a la Granja: en Pinyot i en Carabassot, investigadors professionals que aquest cop s'endinsen a la sabana per resoldre la misteriosa desaparició del lleó. En la seva tasca d'investigació interpel·len la girafa, el mico, l'elefant i el cocodril i es troben al lleó capmoix, trist i atemorit. Els investigadors miren d'esbrinar els motius d'aquest pesar i d'aquesta fugida i tenen la ferma voluntat de resoldre el cas. L'obra se serveix de la sabana africana per l'empatia que tenen els més petits pels animals, i busca generar debat i també entretenir.

En aquest espectacle la Baldufa ens convida a reflexionar sobre el bullying. Per què el cocodril s'entesta a ultratjar el lleó? Per què la resta d'animals també s'entossudeixen en fer-li la guitza? Què caldrà fer perquè el rei de la sabana s'envalenteixi? Els nens, les nenes i també els adults podem entendre i fins i tot, extrapolar aquesta situació a la nostra realitat. Podem relacionar el comportament d'uns i altres personatges en situacions que vivim o que hem viscut. Els infants també poden ser cruels amb els companys i companyes. Les famílies i els i les mestres també compartim la quimera d'en Pinyot i en Carabassot.

La companyia té el convenciment que, per mitjà de l'educació i el treball, es poden potenciar actituds i comportaments en positiu que permetin una convivència dolça i tranquil·la.

La companyia vol:

- Convidar a la reflexió sigui quina sigui l'edat de l'espectador, sense obviar el sentir de l'humor, el gust per l'estètica i un registre de llenguatge adaptat.
- Generar empatia cap a una realitat que ens toca de ben a prop.
- Continuar en la línia del compromís social: entenent el teatre com a compromís amb la societat. En *El Llibre Imaginari* apostava per reflexionar sobre el poder i fent un petit apunt a l'homosexualitat, en *el Cirque Déjà Vu* reflexionava sobre l'Alzheimer, la vellesa i l'amistat. En *El Príncep feliç* sobre el valor de la generositat. En *Mon pare és un ogre*, sobre la maldat dels bons, la bondat dels dolents i la redempció.

Pel que fa al llenguatge escènic, **l'escenografia** de Carles Pijuan, resol de manera excel·lent que es reflecteixi tot aquest ecosistema. Una escenografia que es desdobra per a aconseguir un espai atractiu i ric estèticament i que acompanya molt fidelment el relat.

L'obra es desenvolupa al voltant d'un cotxe de safari en el que viatgen els dos investigadors, que alhora es va desmembrant per construir altres espais: la tenda de campanya per dormir, la llacuna on viu el cocodril, etc.

Safari és la història d'un Lleó que no sap rugir, d'un Cocodril que s'entesta en ofendre'l i humiliar-lo, davant la mirada d'altres animals que també li segueixen la corrent o es mostren passius. En Pinyot i en Carabassot, investigadors professionals, reben l'encàrrec d'esbrinar on s'amaga el Lleó i perquè va fugir.



Així doncs, els dos personatges s'endinsen a la sabana on topen amb la Girafa, que es fa la desentesa i diu que ella no sap res i no ha fet res i els envia a parlar amb el Mico perquè ell sap tot el que passa a la sabana. Aquest, explica als investigadors que el Lleó ha marxat perquè li van fer coses que no pot explicar, sinó el cocodril s'enfadarà molt. Els diu que el poden trobar a prop del gran baobab.



Els investigadors continuen la seva aventura a la recerca del Lleó. A la fi, el localitzen. Està ben espantat i té molta por perquè els altres animals se'n riuen d'ell i li diuen *cagamandúrries*. Quan en Pinyot s'adona que el lleó no sap rugir intenta explicar-li com ho ha de fer, però el Lleó torna a fugir un cop més.



En Pinyot i en Carabassot intenten atrapar el lleó muntats damunt del cotxe, però en la persecució xoquen amb l'Elefant, que també queda una mica estabornit i com pot els posa al corrent de tot. Era ell qui enviava missatges als investigadors perquè vinguessin ajudar al Lleó. L'Elefant els explica que des de ben petits li van fer la vida impossible al Lleó amb bromes molt pesades, que proposava el Cocodril i que els altres també seguien. Per últim, l'Elefant els diu que poden trobar el Cocodril a la llacuna que hi ha a prop de la mina de diamants abandonada.



Quan ja són a la llacuna, els investigadors presencien una escena molt important. El gran cocodril tracta malament, insulta i menysté al petit "Coco" (Cocodril). A continuació, parlen amb el Cocodril i li fan veure que encara que ell rebi injúries això no li dóna dret a fer el mateix amb el Lleó. El que li han fet no està bé i cal que hi parlin com més aviat millor.



Tots els animals es reuneixen a la llacuna i s'adonen que tot i que el Cocodril era qui donava les ordres, tots els altres han contribuït a fer-ho passar malament al Lleó provocant-ne la seva fugida. Plegats, decideixen anar a buscar el Lleó per poder-hi parlar i disculpar-se.

Finalment el Lleó va tornar a rugir i no direm que tots van acabar sent amics, però sí que van aconseguir respectar-se.



Anar al teatre sempre és una oportunitat, no només pels nens i nenes, també pels adults. Com sabem, és una activitat lúdica, que alhora pot generar molt aprenentatge si la volem aprofitar. Compartir cultura, pot despertar inquietuds, donar resposta a necessitats diverses i permet aprendre infinitat de coses que acompanyaran els infants en el seu procés de creixement personal.

A través d'aquest dossier volem explicar-vos l'essència de l'espectacle i proposar-vos alguns eixos de treball que pensem us poden ajudar per aprofundir en aspectes interessants, sobretot per generar debat i diàleg al voltant de la convivència i el bon tracte.

Abans de concretar les propostes us apuntem que si voleu podeu fer un correu electrònic a la companyia (baldufa@labaldufateatre.com) plantejant preguntes, dubtes, reflexions o el que necessiteu. Estaran encantats de mantenir comunicació amb vosaltres.

Per distribuir les activitats parlem de tres moments: abans d'anar al teatre, durant l'espectacle i després d'haver-lo vist.

ABANS D'ANAR AL TEATRE

El més important abans d'anar a veure l'espectacle és **contextualitzar**. Per això, algunes de les activitats que us proposem a continuació van encaminades a situar a l'alumnat sobre què anirem a veure.

En primer lloc, podem preguntar sobre el **títol de l'obra**: *Safari*. Què és? Qui penseu que hi sortirà? Què us sembla que passarà?

Mirant el **cartell de l'espectacle** o fotografies de la web, potser podem extreure altres informacions interessants.

A continuació, i després de plantejar diferents hipòtesis expliquem la sinopsi i allò que considerem rellevant, només així podem generar expectatives, provocar interrogants i despertar el seu interès i motivació. També pot ajudar a interpretar millor allò que es trobaran. Si s'escau es pot consultar la pàgina de "la Baldufa" i mirar el vídeo que hi tenen penjat:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=6&v=gmNo3Q-8bWU

El fet d'anar al teatre requereix un saber estar i un comportament pertinent, per la qual cosa us proposem que entre totes i tots pugueu pensar i compartir uns criteris a tenir en compte: quina **actitud ha de tenir un bon públic**, com ens hem de comportar, quines coses no es poden admetre. En definitiva, podem pactar com ho estarem fent bé i com no.

Per tal de donar encara més **valor a la feina dels actors**, podem repassar quin és tot el procés que segueix la companyia a l'hora de dissenyar un nou espectacle; per prendre consciència que el moment de la representació és només la mostra d'un treball molt intens que no es veu, però hi és. Aquest procés consta de diferents fases i moments: el moment de la creació (tant si és una obra adaptada d'una altra que ja existeix o una de nova creació), els assajos, l'escenografia, els elements artístics, els vestuaris, la música, la il·luminació, els viatges, els muntatges i desmuntatges, etc.

Coneixeu algú que es dediqui al món artístic? Músic, escriptora, dibuixant, pintor, etc... **Penseu que es pot viure de l'art?** Les persones que coneixeu fan alguna altra cosa o s'hi poden guanyar la vida?

Com neix una obra de teatre? Pot ser de nova creació, com és el cas de "*Safari*", on es parteix d'una idea central o d'un tema i a partir d'aquesta es va generant tota la història; pot ser l'adaptació d'un conte o d'una novel·la; o bé un text que ja és teatral, com per exemple: *Hamlet*.

A més, podem plantejar a l'alumnat si coneixen el teatre on anirem. On està situat? El podem col·locar en un plànol de la ciutat? Coneixeu altres **equipaments culturals** (biblioteques, museus, altres teatres, etc.) de la ciutat? On són? Ubiquem-ho al plànol i obtindrem un mapa cultural de la ciutat.

DURANT LA REPRESENTACIÓ

Hem de gaudir molt d'aquest moment i deixar-nos endur per la història. Demanem als infants que observin molt atentament cada escena, cada detall, l'actitud dels diferents animals, que es deixin sentir. Una vegada a l'aula ja parlarem sobre tots aquests detalls.

Tot i així, pot ser divertit i enriquidor, plantejar aquest enigma per a fixar-s'hi mentre miren l'espectacle:

A veure qui descobreix durant l'obra qui és el rei de la sabana? (això ens pot donar molt joc a l'hora de les converses posteriors, pel que fa al mite del rei de la selva, la llei del més fort, el triomf dels malèvols, etc.)

Paral·lelament respectarem els criteris que ens hem proposat sobre com hem d'estar quan fem de públic.



DESPRÉS DE VEURE L'ESPECTACLE

Aquesta és una obra amb un missatge molt clar que ens obre moltes possibilitats, per això més enllà del gaudi i l'entreteniment, us oferim unes propostes que us poden ajudar a treure'n profit.

Només són propostes, per tant, podeu fer servir aquelles que més s'avinguin a les vostres necessitats i interessos, o qui sap, potser us porten a pensar-ne d'altres encara més interessants.

Com a adults cal que prenguem consciència de la delicadesa del tema que ens proposa "la Baldufa": l'assetjament escolar. Hem de tenir molt present que a l'aula de ben segur hi ha alumnes que pateixen, d'altres que amb les seves accions fan patir, d'altres que hi contribueixen i d'altres que no fan res... per això creiem que val la pena iniciar les activitats partint del rol dels diferents animals, i que això ens pugui ajudar a reflexionar i a aprendre. D'altra banda, la intenció no és pas la de finalitzar amb un judici moral, de bons i dolents, per això hem de procurar no enfocar les activitats amb aquesta finalitat. Us suggerim que totes les propostes que fem siguin lliures, que deixeu que els infants flueixin, sense que es vegin obligats o obligades a dir o a fer.

Per donar ordre i una certa estructura a les activitats ens veiem amb l'obligació de segmentar-les, però això no significa que s'hagin de desenvolupar d'aquesta manera concreta, és més, volem que es puguin dur a terme les propostes atenent a la globalitat, flexibilitat i naturalitat que calguin segons les necessitats de cada realitat i grup d'alumnat.

Una vegada a l'aula, iniciem una **CONVERSA** parlant primer d'allò més perceptiu i que té a veure amb l'**ECOSISTEMA**.

Parlem sobre on passa la història, qui són els protagonistes i quins animals hi surten.

Fem hipòtesis i busquem informació sobre la sabana, el Serengeti existeix? A més d'aquests animals, quins altres hi podem trobar a la sabana? Els micos mengen "pixirringuis" o de què s'alimenten?

Aquesta activitat sobre l'hàbitat es pot complementar fent una maqueta o elaborant un mural on es puguin reflectir totes les informacions que es van verificant o descobrint.

La CONVERSA pot continuar aprofundint en les intencions, els valors i el que ens vol transmetre l'obra, compartint sensacions.

- Parlem sobre què hem vist, què hem entès, ens ha agradat?
- Per què penseu que el lleó va deixar de rugir i va marxar?
- Per què penseu que el cocodril actuava d'aquella manera?
- Què feien els altres animals (mico, elefant i girafa)?
- Si haguéssiu de resumir l'espectacle en una paraula, què diríeu?
- Quin és el missatge de l'espectacle?
- Quins valors penseu que transmet?
- Què us ha provocat?
- Li recomanaries a algú? Què li diries?

Per acompanyar aquesta activitat us proposem una dinàmica que pot ajudar a entendre el rol dels diferents animals i també a que cada infant pugui expressar-se i deixar-se sentir.

ALGUNA VEGADA M'HE SENTIT...? (es pot fer amb la meitat de la classe, l'altra mira i després a la inversa)

Tenim cinc racons a l'aula (poden ser taules), un per cada animal que surt a l'espectacle: lleó, cocodril, elefant, mico i girafa. A cada racó disposem del material que fa referència a cadascun dels animals (una careta, una cua, una perruca, una trompa...).



Amb l'acompanyament d'una música agradable, els proposem als nens i nenes que s'acostin al racó de l'animal que més els atragui, agafin el material que hi ha i comencin a moure el cos tot deixant-se endur per aquest personatge del relat/de la història i per la seva actitud. Es deixa fluir una estona, després es para la música i iniciem o continuem la conversa que havíem iniciat:

- Com t'has sentit fent de...?
- Creus que l'animal del relat se sentia així com tu?
- Alguna vegada t'has sentit així?
- Ha estat agradable o desagradable?

EL JOC DE LES CANTONADES

Ara us proposem que dividim l'aula en quatre cantonades, cadascuna d'elles amb un significat: una d'elles vol dir HI ESTIC D'ACORD, l'altra NO HI ESTIC D'ACORD, la tercera NO HO SÉ i la quarta HI ESTIC PENSANT.

Què farem?

Anirem llegint unes afirmacions que fan referència a l'espectacle. Els nens i nenes, després d'escoltar cada frase s'hauran d'anar col·locant a una cantonada o una altra segons quina sigui la seva opinió. Una vegada hagin escollit poden argumentar el perquè de la seva resposta. Escoltant els arguments dels companys i companyes, els permetrem canviar de cantonada si han canviat d'opinió.

Afirmacions que us suggerim:

Això que li ha passat al lleó són coses de petits, no tenen més importància.

El lleó ha estat un covard per haver marxat d'allà on vivia.

El cocodril té motius per actuar tal i com ho fa.

Totes i tots hem de ser amics i amigues, això és molt important.

El mico, l'elefant i la girafa no tenen cap culpa del que li passa al lleó.

El lleó és molt valent perquè ha hagut de suportar burles durant molt de temps.

L'elefant és un "xivato".

No cal que tots i totes siguem amics, amb respectar-nos n'hi ha prou.

L'elefant fa bé d'explicar el que ha passat amb el lleó.

També poden proposar frases els i les alumnes i, si cal, per ajudar-los els podem donar l'inici de la frase nosaltres, de manera que elles i ells només l'hagin d'acabar.

ENS SALUEM!

Posarem música agradable i demanarem als infants que es moguin per l'espai. Preguntarem què els sembla que li agradaria fer al lleó en trobar-se amb un company o companya. Deixem que proposin en veu alta o els podem donar consignes i fer-ho:

- Cada vegada que et trobis un company o una companya saludaràs amb la mà o amb una inclinació de cap.
- Cada vegada que et trobis amb un company o una companya el saludaràs i li faràs un somriure.
- Cada vegada que et trobis amb un company o companya li diràs una cosa que t'agrada d'ell o ella.
- Cada vegada que et trobis amb un company o una companya li ...

Un cop finalitzada l'activitat, la comentarem i els nens i les nenes poden expressar com s'han sentit.

COM ÉS UN AMIC O AMIGA?

Cada infant disposarà de paperets de colors en els que hi podrà posar adjectius de com és o ha de ser un bon amic o amiga. La idea és que siguin adjectius en positiu.

Recollirem tots aquests adjectius en un mural a l'aula, a mesura que ho anem comentant.

DRAMATITZACIÓ – SI JO FOS...

Plantegem, per grups, de dramatitzar situacions que exclouen a algú del grup. Surt a dramatitzar qui vol. Tres situacions hipotètiques:

- El joc de les cadires. Sempre es queda fora el mateix nen o nena.
- Tres grups de dos o tres nens i nenes s'asseuen en cadires agrupats com si fossin a l'habitació de la casa de colònies. Tots tenen cadires lliures, però... Un altre alumne va trucant porta a porta buscant lloc per dormir i tothom li diu que ho tenen ple.
- Hora del pati. A un nen o nena li prenen un objecte personal (la gorra, l'estoig...) i entre tots els i les de grup se'l van passant, durant una estona, mentre van rient i eviten que el nen o nena ho pugui recuperar.

A continuació, si algú dels que mirava vol sortir, es poden repetir les dramatitzacions. Després en parlem:

- Tant els que miràvem com els que interpretàvem: com ens hem sentit? Què ens ha impactat? Què ens suggereix?
- Reflexionem. Nosaltres alguna vegada ens hem vist immersos en una situació similar (ja sigui com a agressor, com a agredit o com a espectador)? En aquest cas, respectarem la voluntat de si els infants o volen compartir o no.

Si volem anar més enllà amb aquesta activitat, els infants poden plantejar situacions que volen dramatitzar. Perquè sigui anònim es poden escriure en retalls de paper, posar-los en una capseta i la mestra les va traient d'una en una. Surten a dramatitzar els nens i nenes que ho volen fer.

ELS SONS DE LA SABANA

Es repartirà un paper a cada alumne amb el nom d'un animal de la sabana escrit (cada animal tindrà dos papers menys un, que només en tindrà un).

Imitant el so i el gest de l'animal, els components del grup han de buscar aquell company o companya que tingui el mateix animal. Hi ha un component del grup que no trobarà el seu company ja que el nom del seu animal no està repetit. Així sempre hi haurà un membre del grup que es quedarà tot sol mentre veu com tots els seus companys han trobat una parella.

Quan acabi l'activitat, és l'hora de la reflexió. Seurem en cercle i parlarem de com ens hem sentit.

- Com s'han sentit els que han trobat la seva parella?
- Com s'ha sentit el que s'ha quedat tot sol i no ha trobat la seva parella?

- Us feia por pensar que potser no trobaríeu parella? Us feia vergonya?
- Penseu que hi ha alumnes que, de vegades, se senten així?

EXPRESSIÓ ESCRITA – L'ACRÒSTIC

Demaneu als infants que facin un acròstic amb el nom de cada animal. Per cada lletra de l'animal, hauran de pensar un adjectiu que defineixi la seva actitud i el seu rol a l'obra. Si ho creiem convenient, també podem proposar de fer l'acròstic amb els adjectius que defineixin com t'agradaria que fos aquell animal (i no com és a l'obra).

Per poder acompanyar aquesta activitat podem elaborar entre totes i tots una capsula d'adjectius que estigui a l'abast de qui ho necessiti.

Us mostrem alguns adjectius que us poden ajudar (en el cas que la definició es basi en el seu paper a l'obra):

C ruel	L lest	M isteriós	G ris	E special
O mbrívol	L leial	I nteressat	I nquieta	L egal
C onflictiu	E spavilat	C afre	R ude	E ssencial
O bscè	O diat	O mbriu	A lta	F ort
D ominant			F alsa	A mbivalent
R abiüt			A gredolça	N ecessari
I njust				T endre
L leig				

Podem comparar aquests adjectius amb els que havien sortit en l'activitat anterior (Com és un amic o amiga?) i treure'n conclusions.

UN CONTE – LA CORCOTA

La Corcota va néixer una nit de lluna plena. Les muntanyes semblaven de plata i la vall lluia com una capsula de diamants. Però tota l'esplendor de la lluna no va poder esborrar els comentaris de les altres àguiles:

- *Quina cosa més esquifida! No sembla filla dels seus pares, tan grans i tan forts com són!*
- *No digueu que és una àguila reial, perquè té tant de reialesa com jo de serp!*
- *I t'has fixat en aquestes ales tan escanyolides? No crec que pugui volar.*

Tots aquests comentaris van quedar gravats en el cor de la Corcota. De manera que quan la resta de pollets van estar a punt per fer el primer vol, ella gairebé no podia aguantar-se dreta. Als pares els costa molt d'acceptar aquella filla, i sovint la burxaven a veure si s'espavilava. Però el que aconseguien era tot el contrari; enfonsava el cap entre les plomes i buscava amagatalls on ningú la trobés.

Només tenia una amiga: la Nica. Era una petita oreneta que li ensenyava els secrets dels núvols i li explicava històries de països llunyans.

Un dia la Nica no va anar a veure la Corcota, com feia sempre. La Corcota, amoïnada, va preguntar a les altres orenetes, que ja tornaven al niu.

- S'ha quedat atrapada en un parany de la Gran Muntanya. No hem pogut alliberar-la perquè som massa petites i no tenim força. Tu si que podries fer-ho; ets gran i forta.

"Gran i forta? Però si totes les àguiles diuen que sóc una nyicris i ni tan sols puc volar", va pensar la Corcota.

"Com puc arribar fins a la Gran Muntanya?" Però l'amor que sentia per la Nica li va anar escalfant les plomes fins que les va tenir tan fortes i poderoses com el foc, o almenys ella les sentia així. Va pujar dalt del penyassegat, va obrir les ales i, sense pensar-s'hi dos cops, va saltar. Al principi li va semblar que el cel se l'empassava, que es perdia entre els grans núvols negres. Però ben aviat va notar com el vent li acarona les plomes i va sentir que el cor se li eixamplava. Ara comprenia tots els secrets que la Nica li havia explicat! La Corcota va volar fins a la Gran Muntanya, on hi havia la seva amiga, i la va salvar.

A partir d'aquell dia, les seves plomes es van tornar brillants i lleugeres, les ales li van créixer grans i fortes com les branques del castanyer. Però el més important va ser que el seu cor valent havia aconseguit esborrar els comentaris de les àguiles i mai més no va tenir por de no saber fer les coses.

Maria Menéndez-Ponte

Després d'explicar el conte, farem unes preguntes. Es poden fer a nivell oral o per escrit per parelles i després parlar-ne en veu alta:

- Per què no podia volar la Corcota? Què va ser el que la va fer volar?
- Què passa quan els altres ens menyspreen a parlen malament de nosaltres?
- Algú s'ha sentit alguna vegada com la Corcota?
- Què hauria passat si, en comptes de criticar-la, les àguiles haguessin animat la Corcota?
- Transformeu en positius els comentaris de les àguiles:

Ex: "Quina cosa més esquifida! No sembla filla dels seus pares", "Quina cosa més bonica! És ben bé filla dels seus pares".

DIBUIX - CADA DIA M'EMOCIONO

Podem acompanyar la sessió amb una música agradable, que permeti als infants deixar-se anar.

El que pretenem és que els nens i nenes puguin entrar en l'emoció a través del dibuix, partint d'alguna cosa que han viscut. Poden dibuixar alguna cosa que els hagi fet plorar, estar trist o estar content.

Després poden explicar-s'ho per parelles, i després en gran grup qui ho desitgi.

RECONSTRUCCIÓ DE LA HISTÒRIA

Amb aquesta seqüència de fotos us animem a reconstruir la història. També podeu jugar a canviar-ne l'ordre i reinventar-la.



CURTMETRATGE I DEBAT

Visualitzem un curtmetratge anomenat " Friends, fotbollen", sobre assetjament.

A continuació en parlem per parelles o en grups de tres o quatre i s'anoten les idees o reflexions més rellevants per poder-ho compartir amb el grup gran al final.

<https://www.youtube.com/watch?v=nno8yGoIB7U>

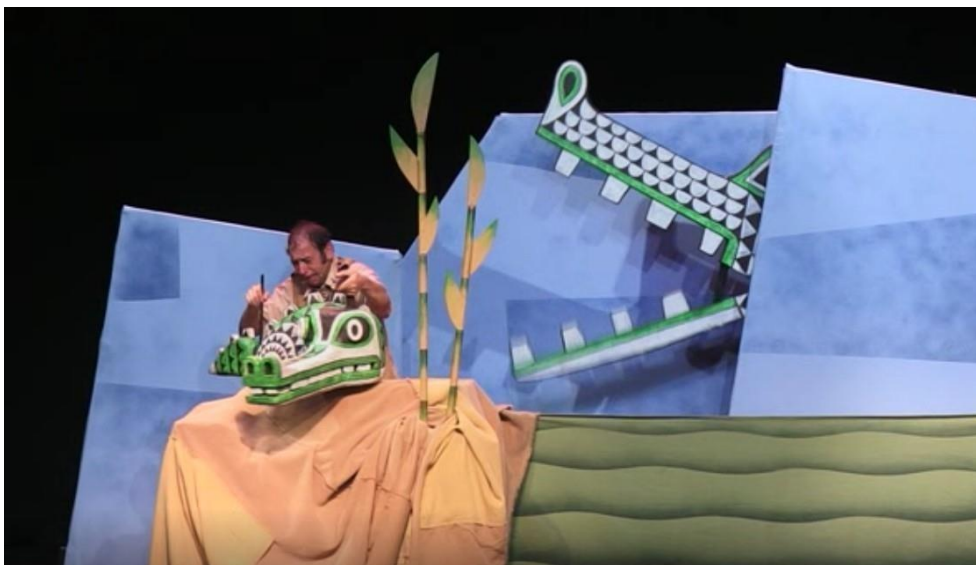
El text del final del vídeo diu el següent:

"Varje dag slocknar en dröm. Hjälp oss stoppa mobbning inom idrotten".

"Cada día s'apaga un somni. Ajuda'ns a deixar d'assetjar en l'esport".

EL JOC DE LES PREGUNTES

Mostrem en una imatge gran projectada a la pantalla, l'escena del gran cocodril i el "Coco".



Distribuïm els i les alumnes en dos grups, de 10 o 12 infants. Cada grup fa dos cercles concèntrics amb igual nombre d'infants a cada un dels cercles. Queden mirant-se cara a cara per parelles. Cadascú del cercle interior 1, s'ha escrit una frase del que pensa que li passa al Coco i cadascú del cercle interior 2, l'ha escrit del que pensa que li passa al cocodril.

Cadascú del cercle exterior escoltarà la frase del que té al davant i li farà una pregunta al respecte, una pregunta que no obtindrà resposta.

La mestra, aleshores dirà CANVI i tots faran una passa cap a la dreta fins trobar-se amb una nova parella. El del cercle interior llegirà la seva frase i el de l'exterior li farà una pregunta que no tindrà resposta. I així successivament.

Per exemple:

Exemple 1- Infant cercle interior: El Coco té por.

Infant cercle exterior: Per què creus que té por?

Exemple 2- Infant cercle interior: El cocodril obre molt la boca.

Infant cercle exterior: El cocodril vol mossegar al Coco?

Exemple 3- Infant cercle interior: El Coco no mira al cocodril

Infant cercle exterior: Per què creus que no el mira?

En acabar fem conversa. Es posaran en comú les frases i preguntes que es recordin (no passa res perquè no siguin totes). Aleshores, poden donar resposta a algunes preguntes. Tot plegat és una posada en escena, un joc, per aconseguir un objectiu: parlar discretament de la influència dels models i les emocions viscudes durant la infantesa en la relació amb les persones adultes de la família.

EXPRESSIÓ ESCRITA – INVENTEM CONTES

Us fem a mans dues propostes perquè els i les alumnes facin una producció escrita aprofitant el contingut de l'espectacle i la reflexió al voltant de les relacions, la convivència i les conseqüències de les nostres accions.

Com bé sabeu, sempre que fem una expressió escrita és important que elaborem una planificació del text. No facilitarem cap full de ruta a l'alumnat, però sí que els deixarem escollir entre dues opcions:

1. Inventar una història (similar a la de l'espectacle) en la que hi surtin un assetjador/a, un assetjat/da, els i les que segueixen i els/les que s'ho miren i no fan res.
2. Inventar una història en la que també es doni una situació d'assetjament però en la que es potencia el que s'anomena "el club dels valents", on es condemnen i rebutgen les agressions per part de la majoria i es visibilitzen aquelles actituds de companyonia, respecte i solidaritat.

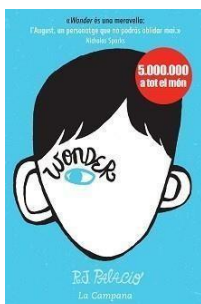
Una vegada planificat, escrit i revisat el text, cada infant lliurement decidirà si vol compartir la seva història amb la resta de la classe.

EL FINAL – REINVENTEM?

Com tota història té un final i, aquest és força agradable. Parlem amb els infants sobre el final d'aquesta història. Els animals acaben sent tots amics? És important el matís: no cal que ho siguem, però sí que ens hem de respectar.

Podem inventar un final diferent: mai troben al lleó, el cocodril continua maltractant els qui té a la vora, ara li fan el mateix al cocodril... o qualsevol altra idea que se us acudeixi.

Conte: "El club dels valents" de Begoña Ibarrola. És un relat realista sobre com ser valent i com respondre als atacs sense usar la violència a través de la no-violència. *A l'escola hi ha un nen més alt i fort que tots els altres, que s'aprofita de tothom i només pensa a fer servir la violència. La resta estan tots atemorits, fins que un dels companys de la classe, s'arma de valor i s'hi enfronta amb el diàleg i la raó, i no amb la força.*



Llibre: "The wonder" de R. J. Palacio. August (Auggie) Pullman ha nascut amb una greu deformació a la cara i s'ha hagut de sotmetre a tantes operacions que no ha pogut anar mai a l'escola; fins ara, que té deu anys i està a punt de començar cinquè a l'escola Beecher. Si alguna vegada heu sigut nous, ja sabeu que dur que és... Doncs imagineu-vos com deu ser quan tens una cara com l'August. Aconseguirà que els seus companys l'acceptin com un més, encara que sigui el nen més estrany que han vist mai?

Llibre: "VERMELL o per què el bullying no és cap broma" de Jan de Kinder. Tot va començar com una cosa sense importància. Tomàs es va posar vermell, i això era divertit. Però quan tothom es va començar a riure d'ell, ja no ho era tant.



Recull de lectures sobre valors i assetjament escolar:

<http://rejuega.com/reflexiones-y-recursos/literatura-infantil/40-libros-sobre-valores-y-acoso-escolar/>

Article: El método Kiva, una idea que está acabando con el bullying:

<https://psicologiaymente.net/desarrollo/metodo-kiva-bullying>:

RECURSOS AUDIOVISUALS RECOMANATS

Recursos educatius per ajudar a combatre el bullying:

<http://blog.tiching.com/10-recursos-educativos-para-combatir-el-bullying/>

CURTMETRATGES:

El Sandwich de Mariana. Aquesta història ofereix una visió diferent del bullying. Mariana pateix assetjament escolar per part d'una nena més gran i decideix seguir-la fins a casa seva. El que descobreix l'ajuda a entendre moltes coses i canviarà la història completament.

<https://www.youtube.com/watch?v=f-8s7ev3dRM>

Lou (2017). És un al·legat contra l'assetjament escolar (bullying)

<https://www.youtube.com/watch?v=I-OII2i6YH8>

Treball en equip. Pingüins, formigues i crancs. Una proposta animada divertida que mostra els beneficis del treball en equip que ha seleccionat tres animals que tendeixen a actuar en grup.

<https://www.youtube.com/watch?v=qvF3jfSWq8A>

Zero. Aquesta proposta, parla a l'alumnat sobre la discriminació i la capacitat de superació de les persones per recuperar-se de les situacions adverses.

<https://www.youtube.com/watch?v=mBfjNRdY4dI>

For The Birds ("Pajaritos"). Se'n poden extreure diverses reflexions sobre la tolerància i la importància que té cada persona per sí mateixa, perquè aprenguem des de la diferència a treure les virtuts que té cadascú. <https://www.youtube.com/watch?v=MzimNEikhWM>

Cuerdas. La tendresa, l'amistat, la innocència o la generositat són alguns dels valors que s'hi tracten.

<https://www.youtube.com/watch?v=QUhmfeR9OZc>

El hombre orquesta. Importància del treball en equip.

<https://www.youtube.com/watch?v=01GY7zYN-ps>

La flor más grande del mundo. Basat en un conte de José Saramago. És un clam a la solidaritat i a les relacions humanes, en un món on la falta d'ideals, l'egoisme i l'individualisme prevalen per damunt d'altres sentiments.

<https://www.youtube.com/watch?v=1RiwA4r8k8k&t=51s>

El Circo de las Mariposas. Parla de valors com el respecte i la dignitat. També planteja quimeres, que de ben segur, alguna vegada totes i tots hem sentit: l'acceptació dels altres, trencar amb barreres que ens posem i ens impedeixen fer realitat el nostre desig, etc.

<https://www.youtube.com/watch?v=od2lq1ZC20s>

Por cuatro esquinitas de nada. L'acceptació i valoració de la diferència.

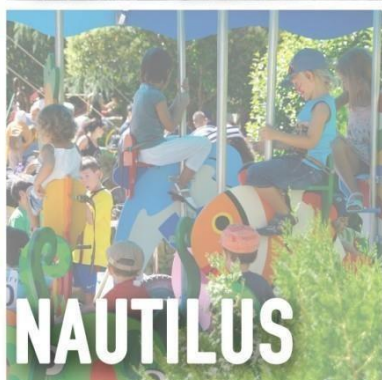
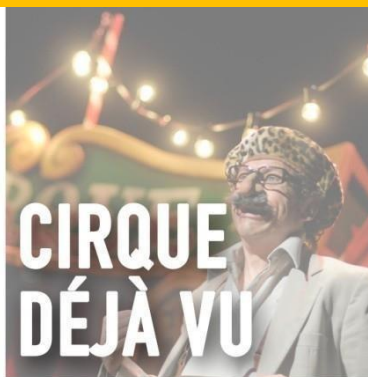
https://www.youtube.com/watch?v=DBjka_zQBdQ

Acoso escolar. Contra l'assetjament escolar. Tolerància zero.

<https://www.youtube.com/watch?v=5ivkI13eufM>

Ratón en venta. Per treballar l'empatia.

<https://www.youtube.com/watch?v=va2ZesGgbTQ>



PINOCCHIO

COMPANYIA DE COMEDIANTS LA BALDUFA

CARRER DE MÚSIC VIVALDI 12 BX | 25003 LLEIDA

T: +34 973 281 457 | +34 649 985 052

www.labaldufateatre.com | baldufa@labaldufateatre.com

